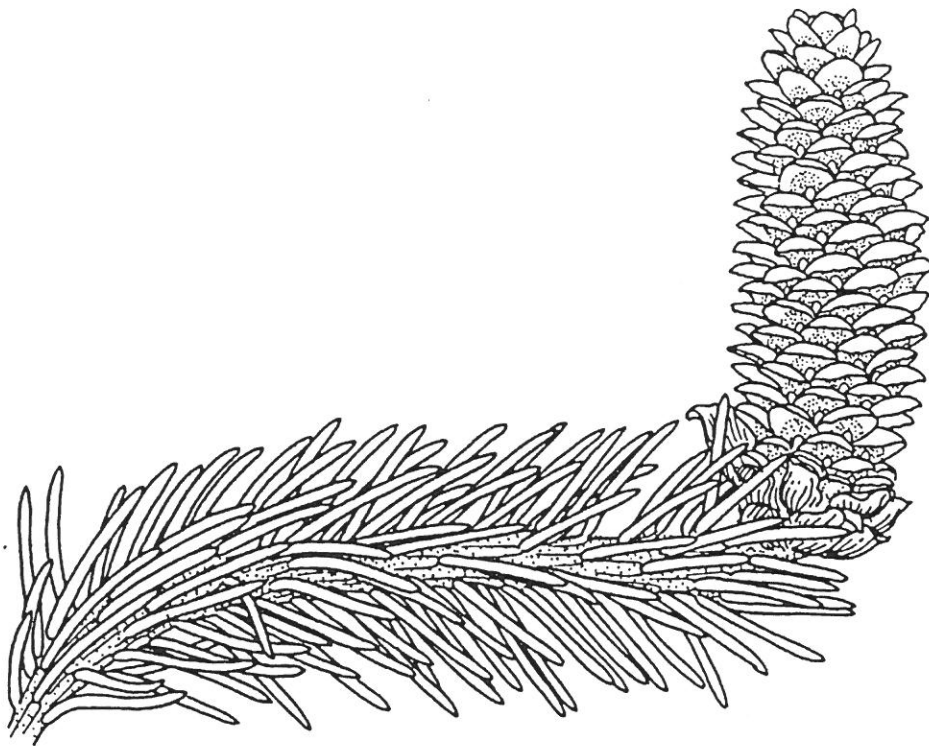

SEINÄJOEN RUUTIPUISTO

Hannu Tuomisto

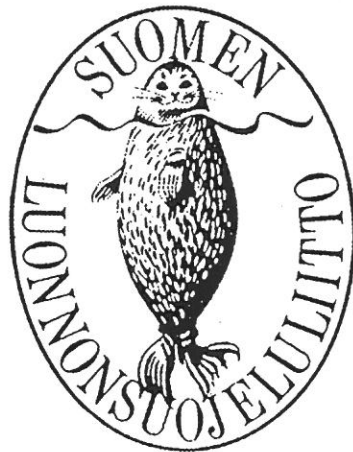
1997

Etelä-Pohjanmaan
luonnonsuojeluyhdistys ry

Seinäjoen Ruutipuisto

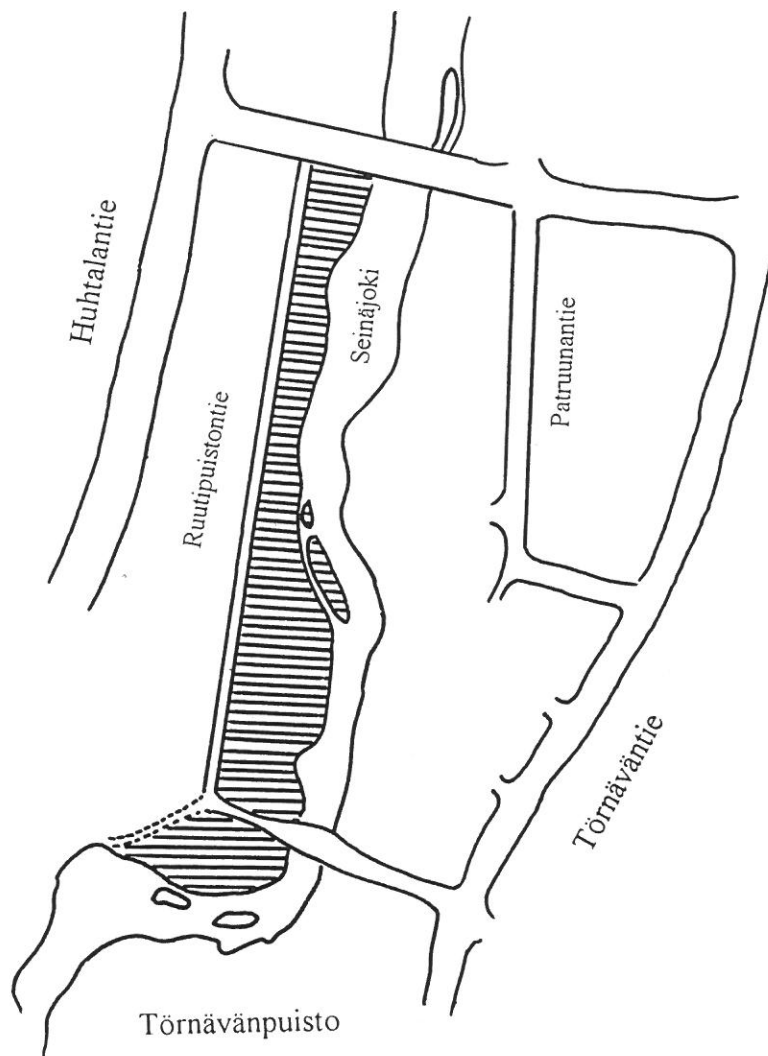
- inventointi

1. Yleistä	s. 2
2. Kasvillisuus	s. 3
2.1 Putkilokasvit	s. 3
2.2 Sammalet	s. 10
3. Linnusto	s. 12
4. Nisäkkäät	s. 14

1. YLEISTÄ

Tämän inventointityön tarkoituksena on ollut selvittää Seinäjoen kaupungin alueella sijaitsevan Ruutipuiston luonnonsuojelualan kasvillisuuden ja eläimistön pääpiirteet. Inventoidun alueen sijainti ja rajaus selviävät kuvasta 1. Alue on Seinäjoen kaupungin omistuksessa ja sen pinta-ala on noin kolme hehtaaria.

KUVA 1. Ruutipuiston alueen sijainti. Inventoitu alue on viivoitettu.

Inventoitu alue on maisemallisesti ja historiallisesti osa Östermyran (nykyisin Törnävän) kartanoaluetta. Luonnonsuojelun alueen eteläpäässä on jäljellä kaksi Östermyran tehdasalueeseen kuulunutta rakennusta. Ruutipuisto on kaupunkilaisten suosimaa ulkoilun aluetta, mikä näkyy paikoin maaperän voimakkaana kuluneisuutena.

2. KASVILLISUUS

2.1 Putkilokasvilajisto

Ruutipuiston kasvilajisto on melko runsas, sillä inventoidulta alueelta löytyi 168 putkilokasvilajia. Tutkittu alue on pääosin iäkästä kuusivaltaista sekametsää, joka luonteeltaan vaihtelee mustikka- ja talvikkityypin tuoreesta kuusikankaasta (TrKiKg) lehtomaiseen kuusikankaaseen (LhKiLh). Ravinteisimmat metsälaiikut ovat tuoretta kuusilehtoa (rTrKiLh). Tuoreen kankaan kenttäkerroksen valtalajistoa ovat mustikka (Vaccinium myrtillus), käenkaali (Oxalis acetosella), oravanmarja (Maianthemum bifolium), vanamo (Linnaea borealis), lillukka (Rubus saxatilis), metsälauha (Deschampsia flexuosa) ja metsätähti (Trientalis europaea). Lehtomaisten kuvioiden lajistoa ovat mm. nuokkuhelimikki (Melica nutans), tesma (Milium effusum), metsäalvejuuri (Dryopteris carthusiana) ja sudenmarja (Paris quadrifolia), sekä vaateliaat lehtokuusama (Lonicera xylosteum) ja kevätlinnunherne (Lathyrus vernus).

Lehtokuusamaa on Ruutipuistossa yksi ainoa pensas, mutta kevätlinnunhernettä on runsaasti; tosin vain muutaman aarin alueella.

Metsän ja Seinäjoen rannan vaihettumisvyöhyke on paikoin hyvin rehevää; nokkonen (Urtica dioica), mesiangervo (Filipendula ulmaria) ja virmajuuri (Valeriana sambucifolia) muodostavat tiheitä kasvustoja. Vyöhykkeen erikoisuus on syyläjuuri (Scrophularia nodosa), joka on Etelä-Pohjanmaalla melko vähälukuinen. Kesällä 1997 Ruutipuistosta löytyi viitisenkymmentä kukkivaa syyläjuurta.

Rantakivikon ja vesikivien valtalajeja ovat viiltosara (Carex acuta), luhtalitukka (Cardamine pratensis), vehka (Calla palustris), terttualpi (Lysimachia thyrsiflora), ranta-alpi (Lysimachia vulgaris), rantamatara (Galium palustre) ja suoputki (Peucedanum palustre). Luhtavuohennokka (Scutellaria galericulata), kurjenmiekka (Iris pseudacorus), rantakukka (Lythrum salicaria) ja punakoiso (Solanum dulcamara) ovat värikkäitä, mutta vähälukuisempia rantakivikon lajeja. Varsinaisia vesikasveja on jokialueella niukasti.

Taulukossa 1 on esitetty Ruutipuiston putkilokasvien luettelo.

kevätlinnunherne (*Lathyrus vernus*)

TAULUKKO 1. Ruutipuiston putkilokasvilajisto.

Runsausasteikko (Norrlinin mukaan);

hyvin niukasti	= pcc	(parcissime)
niukasti	= pc	(parce)
jokseenkin niukasti	= st pc	(sat parce)
sirotellusti	= sp	(sparsim)
jokseenkin runsaasti	= st cp	(sat copioise)
runsaasti	= cp	(copiose)
hyvin runsaasti	= cpp	(copiosissime)
<i>Achillea millefolium</i>	siankärsämö	cp
<i>Achillea ptarmica</i>	ojakärsämö	sp
<i>Aegopodium podagraria</i>	vuohenputki	cp
<i>Agrostis canina</i>	luhtarölli	sp
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli	sp
<i>Alchemilla acutiloba</i>	piennarpoimulehti	sp
<i>Alchemilla monticola</i>	laidunpoimulehti	sp
<i>Alchemilla subcrenata</i>	hakamaapoimulehti	sp
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	ratamosarpio	pc
<i>Alnus incana</i>	harmaaleppä	st cp
<i>Alopecurus pratensis</i>	nurmipuntarpää	st pc
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	cpp
<i>Artemisia vulgaris</i>	pujo	st pc
<i>Athyrium filix-femina</i>	soreahiirenporras	sp
<i>Aquilegia vulgaris</i>	lehtoakileija	pcc
<i>Barbarea stricta</i>	rantakanankaali	sp
<i>Betula bëndula</i>	rauduskoivu	sp
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu	sp
<i>Calamagrostis canescens</i>	viitakastikka	sp
<i>Calamagrostis purpurea</i>	corpikastikka	st cp
<i>Calla palustris</i>	vehka	cp
<i>Callitriche palustris</i>	pikkuvesitähti	st pc
<i>Calluna vulgaris</i>	kanerva	pcc
<i>Caltha palustris</i>	rentukka	sp
<i>Campanula patula</i>	harakankello	pcc
<i>Campanula persicifolia</i>	kurjenkello	pcc
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello	pcc
<i>Cardamine pratensis</i>	luhtalitukka	cp
<i>Carex acuta</i>	viiltosara	cp
<i>Carex canescens</i>	harmaasara	st cp
<i>Carex digitata</i>	sormisara	sp
<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara	sp
<i>Carex pallescens</i>	kalvassara	pc
<i>Carex rostrata</i>	pullosara	sp
<i>Carex vesicaria</i>	luhtasara	st cp

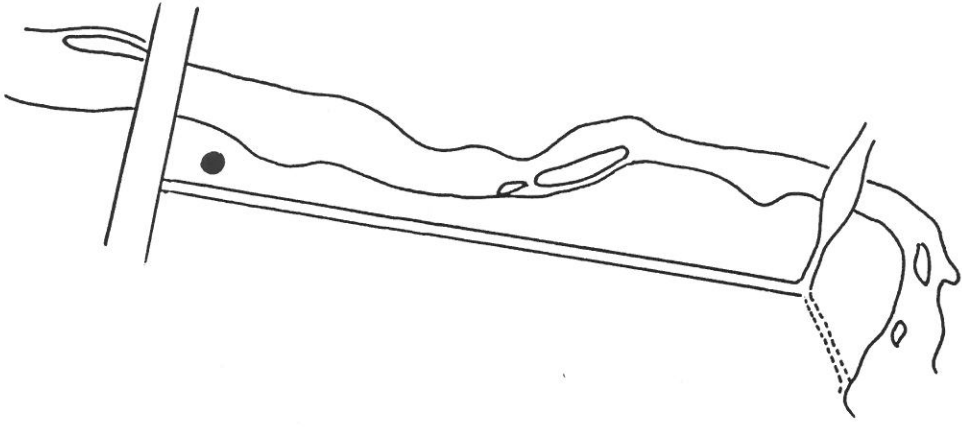
<i>Cicuta virosa</i>	myrkkyykeiso	sp
<i>Cirsium arvense</i>	peltto-ohdake	st cp
<i>Cirsium helenioides</i>	huopaohdake	cpp
<i>Convallaria majalis</i>	kielo	cp
<i>Cystopteris fragilis</i>	haurasloikko	sp
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsälauha	cpp
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri	cp
<i>Empetrum nigrum</i>	variksenmarja	pcc
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma	sp
<i>Epilobium montanum</i>	letohorsma	sp
<i>Epilobium palustre</i>	suohorsma	sp
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte	sp
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte	st pc
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte	cp
<i>Festuca pratensis</i>	nurminata	sp
<i>Festuca rubra</i>	punanata	sp
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo	cpp
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka	cp
<i>Galium palustre</i>	rantamatara	st cp
<i>Galium trifidum</i>	pikkumatara	sp
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi	st cp
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka	cp
<i>Glyceria fluitans</i>	oajasorsimo	sp
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre	cpp
<i>Heracleum sphondylium</i>	ukonputki	st cp
<i>Hieracium lachenalii</i>	ahokeltano	sp
<i>Hieracium murorum</i>	salokeltano	sp
<i>Hieracium pilosella</i>	huopakeltano	st pc
<i>Hieracium umbellatum</i>	sarjakeltano	sp
<i>Huperzia selago</i>	ketunlieko	st cp
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma	sp
<i>Iris pseudacorus</i>	kurjenmiekkä	st pc
<i>Juncus filiformis</i>	jouhivihvilä	st cp
<i>Juniperus communis</i>	kataja	pc
<i>Lathyrus pratensis</i>	niittynätkelmä	sp
<i>Lathyrus vernus</i>	kevätlinnunherne	st cp
<i>Lemna minor</i>	pikkulimaska	sp
<i>Leontodon autumnalis</i>	syysmaitiainen	sp
<i>Leucanthemum vulgare</i>	päivänkakkara	pcc
<i>Linnaea borealis</i>	vanamo	cpp
<i>Lonicera xylosteum</i>	lehtokuusama	pcc
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo	cp
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	terttualpi	st cp
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi	cp
<i>Lythrum salicaria</i>	rantakukka	st pc
<i>Maianthemum bifolium</i>	oravanmarja	cpp
<i>Matricaria matricarioid.</i>	pihasaunio	st cp
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka	sp
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	metsämaitikka	cp
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhelmikkä	sp

<i>Menyanthes trifoliata</i>	raate	pcc
<i>Milium effusum</i>	tesma	st cp
<i>Orthilia secunda</i>	nuokkotalvikki	st pc
<i>Oxalis acetosella</i>	käenkaali	cpp
<i>Paris quadrifolia</i>	sudenmarja	st cp
<i>Peucedanum palustre</i>	suoputki	sp
<i>Phalaris arundinacea</i>	ruokohelpi	sp
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö	pc
<i>Picea abies</i>	kuusi	cpp
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty	pcc
<i>Plantago major</i>	piharatamo	cpp
<i>Poa annua</i>	kylänurmikka	sp
<i>Poa palustris</i>	rantanurmikka	sp
<i>Poa pratensis</i>	niittynurmikka	sp
<i>Poa trivialis</i>	karheanurmikka	sp
<i>Polygonum aviculare</i>	pihatatar	st pc
<i>Polygonum hydropiper</i>	katkeratatar	pc
<i>Polygonum viviparum</i>	nurmitatar	pcc
<i>Polypodium vulgare</i>	kallioimarre	st pc
<i>Populus tremula</i>	haapa	st cp
<i>Potamogeton alpinus</i>	purovita	sp
<i>Potentilla argentea</i>	hopeahanhikki	st pc
<i>Potentilla palustris</i>	kurjenjalka	st cp
<i>Prunella vulgaris</i>	niittyhumala	cp
<i>Prunus padus</i>	tuomi	sp
<i>Pyrola minor</i>	pikkotalvikki	st pc
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki	cp
<i>Ranunculus auricomus</i>	kevätleinikki	sp
<i>Ranunculus repens</i>	rönsyleinikki	st cp
<i>Ranunculus reptans</i>	rantaleinikki	sp
<i>Ribes nigrum</i>	mustaherukka	sp
<i>Ribes spicatum</i>	punaherukka	st pc
<i>Rorippa palustris</i>	rantanenätti	sp
<i>Rubus arcticus</i>	mesimarja	sp
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma	st pd
<i>Rubus saxatilis</i>	lillukka	cp
<i>Rumex acetosa</i>	niittysuolaheinä	sp
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä	sp
<i>Rumex crispus</i>	poimuhierakka	st pc
<i>Rumex longifolius</i>	hevonhierakka	st pc
<i>Sagina procumbens</i>	rentohaarikko	st cp
<i>Salix aurita</i>	virpapaju	pc
<i>Salix caprea</i>	raita	st pc
<i>Salix cinerea</i>	tuhkapaju	sp
<i>Salix fragilis</i>	salava	pc
<i>Salix myrsinifolia</i>	mustuvapaju	sp
<i>Salix myrtilloides</i>	juolukkapaju	pc
<i>Salix phylicifolia</i>	kiiltopaju	st cp
<i>Sambucus racemosa</i>	terttuselja	pcc
<i>Scirpus sylvaticus</i>	corpikaisla	pc

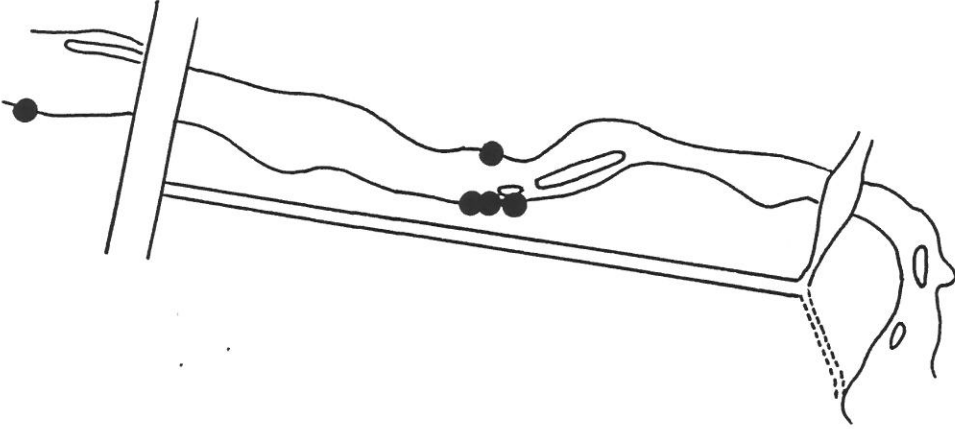
<i>Scrophularia nodosa</i>	syyläjuuri	st pc
<i>Scutellaria galericulata</i>	luhtavuohennokka	sp
<i>Senecio vulgaris</i>	peltovillakko	pcc
<i>Solanum dulcamara</i>	punakoiso	st pc
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku	st cp
<i>Sorbus aucuparia</i>	pihlaja	sp
<i>Sparganium gramineum</i>	siimapalpakko	st pc
<i>Stellaria graminea</i>	heinätähtimö	sp
<i>Stellaria longifolia</i>	metsätähtimö	st pc
<i>Stellaria media</i>	pihatähtimö	cp
<i>Syringa vulgaris</i>	syreeni	pcc
<i>Tanacetum vulgare</i>	pietaryrtti	st pc
<i>Taraxacum sp.</i>	voikukka	st cp
<i>Thelypteris phegopteris</i>	korpi-imarre	st cp
<i>Trientalis europaea</i>	metsätähti	cpp
<i>Tripleurospermum inodo.</i>	peltosaunio	st pc
<i>Trifolium hybridum</i>	alsikeapila	st cp
<i>Trifolium pratense</i>	puna-apila	sp
<i>Trifolium repens</i>	valkoapila	sp
<i>Tussilago farfara</i>	leskenlehti	pc
<i>Urtica dioica</i>	nokkonen	cpp
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka	cpp
<i>Vaccinium uliginosum</i>	juolukka	pc
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka	cp
<i>Valeriana sambucifolia</i>	lehtovirmajuuri	cp
<i>Veronica chamaedrys</i>	nurmitädyke	st cp
<i>Veronica officinalis</i>	rohtotädyke	st cp
<i>Viburnum opulus</i>	koiranheisi	pcc
<i>Vicia cracca</i>	hiirenvirna	cp
<i>Vicia sepium</i>	aitovirna	sp
<i>Viola palustris</i>	suo-orvokki	sp
<i>Viola riviniana</i>	metsäorvokki	st cp
<i>Woodsia ilvensis</i>	karvakiviyrtti	sp

Yhteensä 168 lajia.

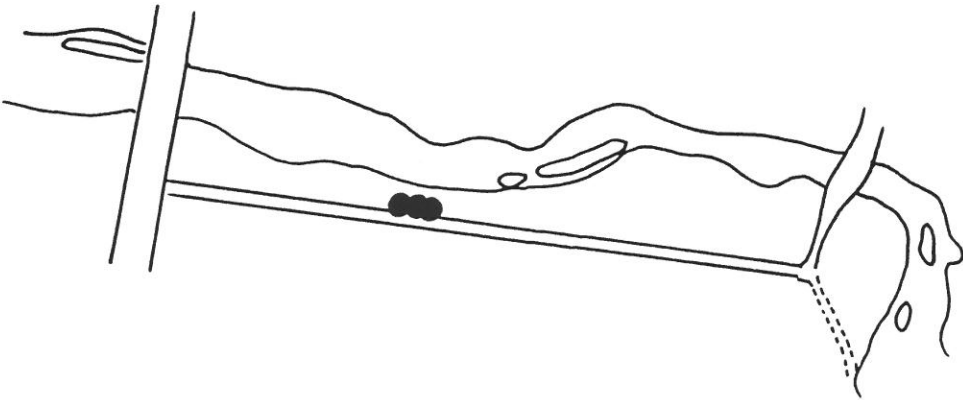
lehtokuusama

(*Lonicera xylosteum*)

syyläjuuri

(*Scrophularia nodosa*)

kevätlinnunherne

(*Lathyrus vernus*)

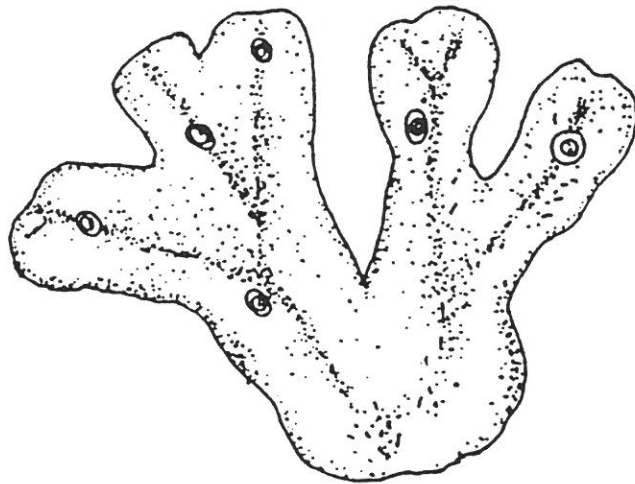
2.2 Sammalet

Ruutipuiston ravinteikkaat ja lehtomaiset kangasmaat, kostea-pohjaiset ranta-alueet ja vesikivet mahdollistavat monipuolisen sammallajiston esiintymisen. Taulukossa 2 on esitetty alueen sammalten valtalajit.

TAULUKKO 2. Ruutipuiston sammalien valtalajit.

<i>Aulacomnium palustre</i>	suonihuopasammal
<i>Calliergon cordifolium</i>	luhtakuirisammal
<i>Calypogeia mullerana</i>	loukkopaanusammal
<i>Ceratodon purpureus</i>	kulosammal
<i>Dicranum majus</i>	isokynsisammal
<i>Dicranum polysetum</i>	kangaskynsisammal
<i>Dicranum scoparium</i>	kivikynsisammal
<i>Dicranum undulatum</i>	rämekynsisammal
<i>Fontinalis antipyretica</i>	isonäkinsammal
<i>Fontinalis dalecarlica</i>	kapeanäkinsammal
<i>Hedwigia ciliata</i>	harmosammal
<i>Hylocomium splendens</i>	metsäkerrossammal
<i>Hypnum cupressiforme</i>	kalliopalmikkosammal
<i>Marchantia polymorpha</i>	palokehkosammal
<i>Paraleucobryum longifolium</i>	kiviturkkisammal
<i>Pellia epiphylla</i>	taskulapasammal
<i>Philonotis fontana</i>	purolähdesammal
<i>Pleurozium schreberi</i>	seinäsammal
<i>Pogonatum urnigerum</i>	törmähiekkasammal
<i>Pohlia nutans</i>	nuokkuvarstasammal
<i>Polytrichum commune</i>	corpikarhunsammal
<i>Polytrichum jensenii</i>	rantakarhunsammal
<i>Polytrichum piliferum</i>	karvakarhunsammal
<i>Ptilidium ciliare</i>	isokorallisammal
<i>Racomitrium microcarpon</i>	kivitierasammal

<i>Rhizomnium punctatum</i>	kilpilehväsammal
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	niittyliekosammal
<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	metsäliekosammal
<i>Sanionia unciata</i>	kamppisammal
<i>Scapania sp.</i>	kinnassammal
<i>Spaghnum sp.</i>	rahkasammalet
<i>Warnstorfia fluitans</i>	nevasirppisammal

keuhkosammal (*Marchantia*)

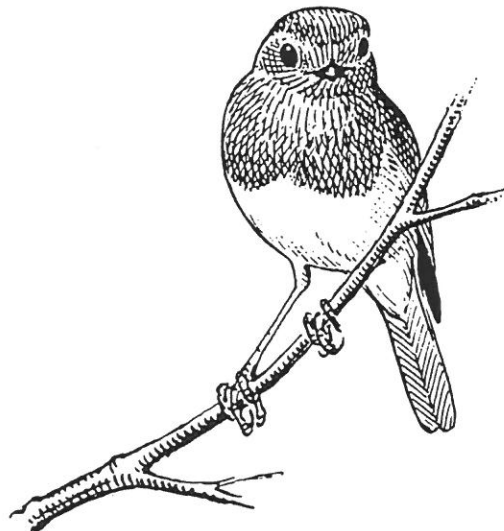
3. LINNUSTO

Ruutipuiston linnuston selvittämiseksi olen merkinnyt ylös vuosina 1994-97 alueella havaitsemiani lintulajit; 51 lajia. Virallisia lintulaskentoja en ole suorittanut, mutta aktiivisella pesienetsinnällä ja pöntötyksellä on varmistunut ainakin 18 lajin pesintä Ruutipuistossa (Taulukko 3).

Tyypillisimpiä pesimälajeja ovat peippo (*Fringilla coelebs*), pajulintu (*Phylloscopus trochilus*), talitiainen (*Parus major*) ja räkättirastas (*Turdus pilaris*). Rantavyöhykkeen linnuista västäräkki (*Motacilla alba*) ja rantasipi (*Actitis hypoleucos*) ovat niin ikään jokavuotisia pesijöitä.

Erityisesti talvella voi Ruutipuistossa tehdä mielenkiintoisia lintuhavaintoja. Seinäjoella vähälukuiset pyrstötiaiset (*Aegithalos caudatus*) ja kuusitiaiset (*Parus ater*) ovat jokatalvisia vieraita luonnonsuojelualueen kuusikoissa. Myös palokärjen (*Dryocopus martius*) ja pohjantikan (*Picoides tridactylus*) voi nähdä ruokailupuuhissaan. Varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*) kerää talveksi ruokavarastojaan alueelle asetettuihin liito-oravanpönttöihin. Koskikarat (*Cinclus cinclus*) sen sijaan sukeltelevat ravintoa joen koskipaikkojen avannoista.

punarinta (*Erithacus rubecula*)

TAULUKKO 3. Ruutipuiston linnusto.

* = laji havaittu alueella

+ = pesimälaji

<i>Accipiter gentilis</i>	kanahaukka	*
<i>Accipiter nisus</i>	varpushaukka	*
<i>Actitis hypoleucos</i>	rantasipi	+
<i>Aegithalos caudatus</i>	pyrstötiainen	*
<i>Anas platyrhynchos</i>	sinisorsa	+
<i>Anthus trivialis</i>	metsäkirvinen	*
<i>Apus apus</i>	tervapääsky	*
<i>Bucephala clangula</i>	telkkä	*
<i>Carduelis chloris</i>	viherpeippo	+
<i>Carduelis spinus</i>	vihervarpunen	+
<i>Carpodacus erythrinus</i>	punavarpunen	*
<i>Certhia familiaris</i>	puukiipijä	*
<i>Cinclus cinclus</i>	koskikara	*
<i>Columba palumbus</i>	sepelkyyhky	*
<i>Corvus corone</i>	varis	*
<i>Delichon urbica</i>	räystäspääsky	*
<i>Dendrocopos major</i>	käpytikka	+
<i>Dryocopus martius</i>	palokärki	*
<i>Emberiza citrinella</i>	keltasirkku	*
<i>Erithacus rubecula</i>	punarinta	+
<i>Ficedula hypoleuca</i>	kirjosieppo	+
<i>Fringilla coelebs</i>	peippo	+
<i>Fringilla montifringilla</i>	järripeippo	*
<i>Glaucidium passerinum</i>	varpuspöllö	*
<i>Hirundo rustica</i>	haarapääsky	*
<i>Larus argentatus</i>	harmaalokki	*
<i>Larus canus</i>	kalalokki	*
<i>Larus ridibundus</i>	naurulokki	*
<i>Loxia curvirostra</i>	pikkukäpylintu	*
<i>Motacilla alba</i>	västäräkki	+
<i>Muscicapa striata</i>	harmaasieppo	+
<i>Parus ater</i>	kuusitiainen	*
<i>Parus caeruleus</i>	sinitiainen	+
<i>Parus cristatus</i>	töyhtötiainen	*
<i>Parus major</i>	talitiainen	+
<i>Parus montanus</i>	hömötiainen	+
<i>Passer domesticus</i>	varpunen	*
<i>Phasianus colchicus</i>	fasaani	*
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	leppälintu	*
<i>Phylloscopus collybita</i>	tiltaltti	*
<i>Phylloscopus trochilus</i>	pajulintu	+
<i>Pica pica</i>	harakka	*
<i>Picoides tridactylus</i>	pohjantikka	*
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	punatulkku	*
<i>Regulus regulus</i>	hippiäinen	+
<i>Scolopax rusticola</i>	lehtokurppa	*
<i>Sylvia borin</i>	lehtokerttu	*
<i>Turdus iliacus</i>	punakylkirastas	+
<i>Turdus merula</i>	mustarastas	*
<i>Turdus philomelos</i>	laulurastas	+
<i>Turdus pilaris</i>	räkättirastas	+

4. NISÄKKÄÄT

Ruutipuiston nisäkäslajistoa olen havainnoinut muun inventointityön ohessa. Yleisimmin alueella nähtävät nisäkkäät ovat orava (Sciurus vulgaris) ja rusakko (Lepus europaeus). Pikkujyrsijälajistosta kertovat alueen pöntöistä löytyneet varpuspöllön ruokavarastot. Varastoista on löytynyt peltomyyriä (Microtus agrestis), metsämyyriä (Clethrionomys glareolus) ja metsäpäästäisiä (Sorex araneus). Myös vesimyyrä (Arvicola terrestris) asustaa jokivarren rantatörmissä. Ruutipuiston nisäkäsharvinaisuus on liito-orava (Pteromys volans). Luonnonsuojelualueella on yksi liito-oravareviiri, joka ulottuu osittain myös joen itärannalle. Saukko (Lutra lutra) kalastelee talvisaikaan joen koskipaikoissa olevissa avannoissa.